

Marti Martorell

THE EYE (EL OJO)

El cinema asiàtic de terror està en forma: ara ha estat el torn d'una pel·lícula produïda a Hong Kong, després de l'èxit de les japoneses *Ringu* i *Dark Water* (aquesta darrera, però, no estrenada a Mallorca). *The Eye* és fruit de la tasca de dos germans bessons, Oxide Pang Chun i Danny Pang, que saben, malgrat tenir un bagatge no gaire extens, moure molt bé els fils i ressorts cinematogràfics per produir l'efecte desitjat.

La pel·lícula no deixa de ser una història sobre persones que, sense cercar-ho ni voler-ho, tenen poder per comunicar-se amb els morts, però el que en ressalta és la capacitat de crear pors sense cap element efectista: l'expressió 'pel·lícula de sang i fetge' no es pot aplicar a *The Eye*. A més, simplement els directors fan servir allò que es veu en pantalla: si un mort s'enfronta a la protagonista, l'espectador ja l'ha vist abans que la envesteixi.

Tan sols un emperò, ja repetit en altres pel·lícules d'aquest estil: la necessitat de donar una lectura «científica» del tema, és a dir, la cerca d'una explicació de tot allò que passa i que

tanmateix és sobrer i que produeix un efecte negatiu en el conjunt de tota l'obra.

BOWLING FOR COLUMBINE

Ja era hora que els documentals fossin tinguts en compte a l'hora de fer-se la programació de les sales comercials: no són gaire, però després de molt de temps sense poder-ne veure'n cap, amb gairebé un any i mig de diferència hem pogut presenciar a Mallorca *En construcció*, de José Luis Guerin, i ara el reportatge de Michael Moore, un documental que cerca la causa de la violència i les més d'onze mil morts anuals per armes de foc que es produeixen als Estats Units, unes dades que esdevenen més «comprensibles» quan Moore, tot just en començar la pel·lícula, mostra que les armes són utilitzades fins i tot pels bancs com a incentiu per obrir comptes corrents.

Tot i tractar un tema seriós, Moore es decanta pel to irònic, i fins i tot satíric, a l'hora d'analitzar la qüestió de la violència en societat nord-americana. En aquest sentit és impagable

el curt de tres minuts *A Brief History of the United States of America* que conta en deu minuts la història dels Estats Units en relació sempre amb les armes. A més, té la gràcia de donar multitud de dades sobre l'assumpte, però les sap presentar amb un ordre determinat per fer-ne un cos que no coixeja gaire, tret, potser, d'una persecució a Charlton Heston innecessària perquè digués qualque cosa, com a president de l'Associació Nacional del Rifle, sobre la mort a trets d'una nina de pocs anys provocada pel seu company de classe perquè, tanmateix, l'actor ja s'havia desacreditat ell mateix.

GANGS OF NEW YORK

Sembla mentida que *Gangs of New York* hagi sortit de les mateixes mans que crearen *Taxi Driver*, *Raging Bull* (*Toro salvaje*) o *The Age of Innocence*, perquè Martin Scorsese en la seva darrera pel·lícula ens ven un producte que vol ser ben fet però que no convenç gens. Vull creure que les lluites entre el director i la productora, que va guanyar perquè va obligar a projectar una pel·lícula cinquanta minuts

més curta del que volia Scorsese, són en gran part les «culpables» que *Gangs of New York* no funcioni, perquè allò que hem vist a les pantalles no són més que estereotips de personatges i situacions resoltes com a llocs comuns que no treuen cap enlloc.

Scorsese vol crear un mosaic que mostri com al segle XIX la màfia ja existia i que, com diu la frase que anunciava la pel·lícula, «Amèrica es va forjar als carrers». Ara bé, el director no se'n surt gens bé perquè hi ha una manca de coherència que provoca que els diferents temes que s'hi tracten no es presentin amb prou fluïdesa i, sobretot, l'absència de profunditat que tenen els personatges (sobretot el protagonitzat per Leonardo DiCaprio), quan el que més destaca en d'altres pel·lícules del mateix realitzador són els canvis que hi experimenten els protagonistes.

Esperem que, si s'arriba a estrenar mai una versió íntegra de la pel·lícula, aquesta crítica perdi el sentit de desencant que ara mateix té.

L'HOMME DU TRAIN (EL HOMBRE DEL TREN)

L'homme du train, una història que fluctua entre el *western* i el gènere de personatges antagònics, té un començament ben captivador: un home

taciturn, Milan (un inexpressiu Johnny Hallyday, millor com a cantant que com a actor), arriba a un poble de províncies, on trava amistat amb un antic professor de francès, Manesquier (Jean Rochefort). El primer és un atracador de bancs que ha tingut una vida molt atrafegada, una existència que enveja Manesquier. Per contra, Milan desitja el tipus de vida relaxada del professor. A poc a poc, un i l'altre es compen-tren i es parlen amb tota franquesa.

Són dues primeres parts molt interessants, amb un ús molt encertat

de la música que les cohesiona perfectament: la tonada, deguda a Pascal Estève, té com a fons el tric-trac que produeix el tren quan passa per damunt les vies, en referència constant al títol de la pel·lícula.

No obstant això, Patrice Leconte torna a demostrar que no sap la manera com acabar les pel·lícules que fa —un fet semblant al de *La veuve de Saint-Pierre* (*La viuda de Saint-Pierre*)— perquè esquerda una trama molt ben muntada amb un fals final obert. ■

